Jak działa weryfikacja ważności wyborów?

Weryfikacja wyborów w Polsce jest sądowa. To znaczy, że kontrola prawidłowości przeprowadzenia wyborów opiera się na **wnoszeniu przez wyborców protestów wyborczych**, badaniu ich przez niezależny sąd i stwierdzaniu ważności wyborów.

Dzień głosowania

Okres przed głosowaniem

Okres po głosowaniu: **Ustalenie wyników wyborów i ich ogłoszenie**

Każdy wyborca może wziąć udział w procesie weryfikacji wyborów

Weryfikacja wyborów

Proces weryfikacji

Złożenie protestów wyborczych

Wyborcy składają **protesty wyborcze** do sądu:

- Każdy wyborca może złożyć protest
- Protest wyborczy to pisemna skarga
- Protest musi spełniać wymogi formalne

Przykład: Komisja błędnie ustaliła wynik głosowania, uznając karty ważne za nieważne.

Badanie formalne protestów wyborczych

Protest oceniany jest formalnie:

- Czy są podstawy, by nadać mu bieg? np.: czy złożono go **w terminie**, czy złożyła go uprawniona osoba?
- Dopiero po przejściu oceny formalnej protest rozpatrywany jest merytorycznie

Wymogi formalne protestu: Musi mieć formę pisma procesowego, mieć podstawę prawną (**art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego**), stawiać zarzut, wskazywać dowody i wnioskować o unieważnienie wyborów.*

Rozpatrzenie protestów wyborczych

Sąd rozpatruje protesty merytorycznie

- Skupia się na **zarzucie** i na tym, czy go **udowodniono**. Jeśli tak, **protest jest zasadny.**
- W takim wypadku sąd ocenia, czy zdarzenie miało to wpływ na wynik wyborów

Rozpatrzony protest: Opinie w sprawie protestów są publikowane w zbiorach i bazie orzeczeń na stronie internetowej.

Gdy **wszystkie protesty** są rozpatrzone

Uchwała w sprawie ważności wyborów

Izba Sądu Najwyższego ocenia: Czy nieprawidłowości wpłynęły na wyniki wyborów? Robi to na podstawie:

- **Opinii w sprawie protestów**
- **Sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej (PKW)**

Wszystkie protesty: Wszyscy sędziowie z Izby analizują przeprowadzone wybory, w tym to czy wykazane protestami naruszenia wpłynęły na wynik wyborów.

Ewentualne ponowne wybory

Uchwała kończy proces weryfikacji wyborów stwierdzając:

- **Wybory są ważne** – były prawidłowe (naruszenia nie wpłynęły na wynik wyborów) **lub**
- **Wybory są nieważne**, należy je powtórzyć

Wybory nieważne: Może to skutkować: 1) ponownymi wyborami - przeprowadzonymi w całości od nowa lub 2) powtórzeniem procesu od wskazanej czynności np. powtórzenie głosowania i liczenia głosów.

*Czy protest wyborczy spełnia te wymogi? Sprawdź dokładną listę wymogów na www.odpowiedzialnapolityka.pl